



• door Gerard Westerman

'MAAR NÚ GEHEEL ANDERS!'

Romeinen 12 en 13

HET IS ALGEMEEN AANVAARD DAT DE BRIEF AAN DE ROMEINEN DOOR DE APOSTEL PAULUS IS GESCHREVEN OMSTREEKS HET EIND VAN DE JAREN VIJFTIG, VANUIT KORINTHE, WAAR HIJ TOEN VERBLEEF. HOE DE GEMEENTE IN ROME IS ONTSTAAN, DAAROVER KUNNEN WE NIETS MET ZEKERHEID ZEGGEN. HET VERMOEDEN IS DAT JODEN UIT ROME, DIE OP DE PINKSTERDAG IN JERUZALEM WAREN EN DAAR HET EVANGELIE HOORDEN, TOT BEKERING WAREN GEKOMEN (HAND.2:10). PROBLEMEN TUSSEN JOODSE EN HEIDENSE CHRISTENEN (ROM. 14 EN 15) ZIJN VOOR PAULUS MOGELIJK DE AANLEIDING GEWEEST OM DEZE BRIEF TE SCHRIJVEN, HEN TE WILLEN BEZOEKEN EN DIT BEZOEK AAN TE KONDIGEN (1:15; 15:24-29).

HET IS NIET ZO MOEILIK OM DE BRIEF VAN PAULUS AAN DE ROMEINEN IN TE DELEN. IN GROTE LIJNEN KUN JE STELLEN DAT DE HOOFDSTUKKEN 1-8 BESCHRIJVEN HOE DE IN ZONDE GEVALLEN MENSEN WEER IN EEN HERSTELDE RELATIE MET GOD GEBRACHT KONDEN WORDEN. DAARNA, IN HOOFDSTUK 9-11, BEHANDELT DE APOSTEL HET VERLEDEN, HET HEDEN EN DE TOEKOMST VAN HET VOLK ISRAËL, TERWIJL HET IN HOOFDSTUK 12 TOT HET EINDE VAN DE BRIEF EROVER GAAT HOE ZIJ DEZE NIEUWVERWORVEN POSITIE IN DE PRAKTIJK DIENEN TE BRENGEN. OVER HET LAATSTE GAAT ONS ONDERWERP, DAT ZICH ECHTER WEL BEPERKT TOT HOOFDSTUK 12 EN GEDEELTELIJK HOOFDSTUK 13 VAN DE BRIEF AAN DE ROMEINEN. HET MAG DUIDELIJK ZIJN DAT HET ONDERWIJS DAT PAULUS DE GELOVIGEN IN ROME GAF, OOK VOOR ONS VAN TOEPASSING IS, ZOALS DAT GELDT VOOR DE HELE SCHRIFT (ROM.15:4; 1KOR.10:6; 2TIM.3:16). WANNEER IEMAND IN EEN LEVENDE RELATIE MET DE HEER JEZUS IS GEKOMEN, WORDT NIET ALLEEN ZIJN VISIE OP HET LEVEN ANDERS, MAAR OOK ZIJN VERHOUDING TOT ZICHZELF, GOD, MEDEGELOVIGEN, ANDERE MENSEN EN DE OVERHEID!



Onze verhouding tot God (12:1)

'Met beroep op de ontfermingen van God' (12:1).

Hoofdstuk 12 begint met de verwijzing naar 'de ontfermingen van God'; die ontferming werd duidelijk gemaakt in de eerste acht hoofdstukken, waarin uitgelegd werd dat God de zondaars rechtvaardigt op grond van het geloof in de Heer Jezus. 'Het zijn de gunstbewijzen des Heren, dat wij niet omgekomen zijn, want zijn barmhartigheden houden niet op' (Klg.3:22). Een definitie van ontferming of barmhartigheid is dat barmhartigheid het tonen van erbarmen is, van medelijden met mensen die het moeilijk hebben. Maar Gods barmhartigheid gaat veel verder, want de mens had het niet alleen maar moeilijk, hij was krachteloos, niet in staat om zijn situatie te veranderen, een zondaar en een vijand van God (Rom.5:6,8,10)! Daarom kon Paulus aan de gelovigen te Korinthe schrijven: 'Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, de Vader van de barmhartigheden en de God van alle vertroosting' (2Kor.1:3). De God, die wij niet als Schepper hebben vereerd (Rom.1:21), is nu in Christus onze Vader geworden! Daarmee is onze verhouding tot God op slag veranderd en kunnen we met Paulus zeggen: 'de God van Wie ik ben, die ik ook dien' (Hand.27:24).

Deze uitspraak van Paulus: 'De God van Wie ik ben', leidt ons tot de diepgaande achterliggende betekenis van het kind zijn van God, de Vader. We zijn niet meer van onszelf, we zijn door God voor een prijs gekocht (1Kor.6:19)! Hij heeft een recht op ons verworven, naar lichaam, ziel en geest. De gelovige behoort nu tot Gods volk, een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte (1Petr.2:9). Er wordt wel gezegd dat eigendom altijd beperkt wordt door andermans rechten, door wetsvoorschriften en door regels van ongeschreven recht; dat is misschien juridisch wel zo geregeld, maar Gods eigendomsrecht op ons is ongelimiteerd. Eeuwig zijn eigendom, wat is er nog meer te wensen!

De verhouding tot onszelf (12:2-3)

'(...) dat u uw lichamen stelt tot een levende offerande, (...) wordt veranderd door de vernieuwing van uw denken, (...) beproeft wat de (...) wil van God is' (12:1,2,3).

'De God van Wie ik ben, die ik ook dien' had Paulus tegen

de mensen gezegd in het schip dat hem naar Rome zou brengen. Eigendom zijn en dienen horen bij elkaar en de dienst begint bij jezelf. Eigendom zijn van God wil ook zeggen dat je jezelf ondergeschikt maakt aan Hem. Dat is geen hersenspoeling, zoals boze tongen weleens durven te beweren, want hersenspoeling is een behandeling waarbij iemand zodanig onder psychische druk wordt gesteld dat hij volkomen willoos en weerloos wordt. Onderwerping in de Bijbelse betekenis is een vrijwillige en van zichzelf uitgaande onderwerping aan God in het besef dat het doen van Gods wil altijd het beste is, in voor- en tegenspoed.

Die onderwerping legt beslag op je lichaam, verstand en wil. 'Moge nu de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen, en moge geheel uw geest en ziel en lichaam onberispelijk worden bewaard bij de komst van onze Heer Jezus Christus' (1Thes.5:23). Let op dat het lichaam voor God belangrijk is. Het lichaam is geen kerker van de ziel (*Plato en/of Socrates*) want een dualisme tussen lichaam en ziel, waarbij de ziel goddelijke werkelijkheid is, terwijl het lichaam ten diepste tot het rijk van het kwaad behoort, is het christendom van huis uit vreemd. Neen, de Schrift leert ons dat het lichaam van de gelovige een tempel van de heilige Geest is, en dat de Geest van God in hem of haar woont (1Kor.6:19; vgl.3:16). Vandaar de vermaning om onze lichamen te stellen tot een levende offerande voor God.

Maar niet alleen ons lichaam, ook ons denken moet op God gericht worden. De oproep is om ook te 'bedenken de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn' (Kol.3:2). We moeten vernieuwd worden in de geest van ons denken (Ef.4:23).

Het derde dat moet veranderen is de gerichtheid van onze wil. Petrus zegt dat de voorbijgegangene tijd genoeg is geweest om de wil van de volken te volbrengen en we moeten de overige tijd in het vlees niet meer leven naar de begeerten van de mensen, maar naar de wil van God (1Petr.4:2-3).

Onze verhouding tot medegelovigen (12:4-17)

"Wat de broederliefde betreft, weest hartelijk voor elkaar; gaat elkaar voor in eerbetoon"

'Weest onderling eensgezind' (12:10,16).

Alle gelovigen zijn leden van één lichaam en afzonderlijk leden van elkaar; hoe je met elkaar omgaat heeft in deze brief een grote plaats. Wellicht is de onenigheid onder de gelovi-



gen in Rome wel de aanleiding geweest van Paulus' brief en zijn verlangen om hen te komen bezoeken. De gemeente bestond nog niet lang; op het moment dat hij deze brief schreef, misschien vijftieng jaar. Joden die Jeruzalem bezocht hadden en het evangelie hadden gehoord door de prediking van de apostel Petrus en tot bekering waren gekomen, waren teruggekeerd naar Rome en op die wijze was vermoedelijk de gemeente in Rome ontstaan (Hand.2:10). Later kwamen daar ook nog Griekse gelovigen bij, mensen uit de volkeren, en dat gaf aanleiding tot wrijving. Een bonte mengeling, en probeer daar maar eens een eenheid van te maken zonder dat dat ten koste gaat van de individualiteit van de gelovige! Een gouden regel om een goed samengaan te garanderen is er niet, maar een houding van nederigheid kan er wel toe bijdragen dat de praktische eenheid bevordert wordt door ons doen en laten (vs.3). Daarom, 'doet niets uit partijzucht of uit ijdele roem, maar laat elk in nederigheid de ander uitnemender achten dan zichzelf; laat hij niet alleen op zijn eigen belangen, maar ieder ook op die van anderen zien' (Fil.2:3-4).

De Schrift leert ons duidelijk dat we niet alleen zijn, maar dat we aan elkaar verbonden zijn in één Lichaam, met de opdracht elkaar te dienen met de gaven die we van God hebben ontvangen.

We vinden een verwijzing naar gaven en talenten in de gelijknamige gelijkenis: 'En de één gaf hij vijf talenten, de andere twee, de derde één, ieder naar zijn eigen bekwaamheid' (Mat.25:15). Een andere verwijzing naar de gaven kunt u vinden in 1Korinthiërs 12:4-11; 28-31. Gaven zijn gegeven om ze te gebruiken ten dienste van elkaar. Het moet niet zo zijn in een gemeente dat slechts enkelingen zich inzetten voor het welzijn van de gemeente, maar dat elk zijn deel doet. God heeft het Lichaam zo samengesteld dat de leden

voor elkaar gelijke zorg dragen (1Kor.12:25). In het streven naar het geestelijke moeten we trachten overvloedig te zijn tot opbouw van de gemeente (1Kor.14:12). Als elk lid van een gemeente, met betrekking tot de gaven, daarin zijn verantwoordelijkheid zou nemen, zou dat het welzijn van alle andere gelovigen bevorderen.

Onze verhouding tot ongelovigen (12:18-21)

'Zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, houdt vrede met alle mensen' (Rom.12:18).

Gelukkig leven wij nu niet in dezelfde omstandigheden als de gelovigen aan wie Paulus schrijft. Wij worden als gelovigen niet vervolgd en dan is het redelijk eenvoudig in een goede verstandhouding met onze medemens te leven. Maar enkele jaren nadat Paulus deze brief aan de gelovigen te Rome had geschreven, veranderde de situatie wezenlijk doordat keizer Nero de gelovigen bloedig vervolgde. Mogelijk verwijst de apostel Petrus daarnaar in zijn eerste brief wanneer hij schrijft: 'Geliefden, laat de vuurgloed in uw midden die tot uw beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwam' (1Petr.4:12). De medemens begon zich vijandig te gedragen ten opzichte van de gelovigen en hoe ga je daarmee om? 'Zegent wie u vervolgen; zegent en vervloekt niet' en 'Vergeldt niemand kwaad met kwaad; behartigt wat goed is voor alle mensen' (vs.14,17; Mat.5:38-48). Makkelijker gezegd dan gedaan! Dat ben ik met u eens. Laten we eens zien welke adviezen door Paulus gegeven worden: 'Vergeldt niemand kwaad met kwaad; behartigt wat goed is voor alle mensen. Zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, houdt vrede met alle mensen. Wreekt uzelf niet, geliefden, maar laat plaats voor de toorn, want er



staat geschreven: Aan Mij de wraak, Ik zal vergelden, zegt de Heer. Maar als uw vijand honger heeft, geef hem te eten; als hij dorst heeft, geef hem te drinken; want door dit te doen, zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen. Laat u niet door het kwade overwinnen, maar overwin het kwade door het goede' (12:19-21). Dat is een les die de koning van Israël nog moest leren toen hij op het punt stond zijn vijand neer te slaan. Hij kreeg van Elisa echter de opdracht zijn vijand brood en water voor te zetten opdat ze zouden terugkeren naar hun heer (2Kon.6:21-23). David stond ook op het punt kwaad met kwaad te vergelden en Nabal, zijn bezittingen en zijn mensen te verdelgen. Gelukkig kon Abigaïl hem op andere gedachten brengen, zodat David niet het recht in eigen hand nam, waardoor hij zonder oorzaak bloed vergoten en zichzelf recht verschaft zou hebben. Toen David zijn voornemen om Nabal te doden losliet en het overgaf aan Hem die rechtvaardig oordeelt, ging God ook daadwerkelijk ingrijpen: 'Toen David hoorde, dat Nabal dood was, zeide hij: Geprezen zij de Here, die het rechtsgeding voor de schande, mij door Nabal aangedaan, gevoerd heeft en die zijn knecht van het kwade afgehouden heeft. De Here heeft het kwade van Nabal op diens eigen hoofd doen neerkomen' (1Sam.25:1-39).

Onze verhouding tot de overheid (13:1-7)

'Elke ziel zij aan de over haar gestelde overheden onderdanig' (13:1).

Er zijn drie door God ingestelde instituties, het huwelijk, de overheid en de Gemeente. De overheid heeft een verantwoordelijkheid van God ontvangen waardoor haar gezag in de wereld ten uitvoer moet worden gebracht. Dit betekent niet, dat elke overheidsvorm uitdrukkelijk door God is ingesteld of dat God per se die en die regeerder aan de macht gebracht heeft. Het betekent wel, dat God het gezag heeft ingesteld en de overheid gezag verleent. Zo heeft de Heer Jezus het ook tegen Pilatus gezegd: 'U zou geen enkele macht (gezag of bevoegdheid) tegen mij hebben, als het u niet van boven was gegeven' (Joh.19:11). Pilatus was in zijn functie gesteld door de keizer van Rome, maar die had het gezag niet van zichzelf, maar van God. Hierbij moeten we denken aan Dan. 2:37, 38, waar we lezen hoe God gezag verleent aan Nebukadnezar, de eerste koning van de wereldrijken. En in feite moeten we nog verder terug, namelijk naar Gen.9:6, waar we de oorsprong van overheidsgezag onder de mensen

vinden. Vandaar dat Petrus zegt: 'Weest aan elke menselijke instelling onderdanig om 's Heren wil; hetzij aan een koning als hoogste, hetzij aan de stadhouders als door hem gezonden tot bestraffing van boosdoeners, maar tot lof van hen die goeddoen' (1Petr.2:13; Tit.3:1). Vergelijken we dit met een huwelijk, wat ook een instelling van God is, dan kunnen we zeggen dat God man en vrouw heeft samengevoegd omdat ze gebruik hebben gemaakt van Gods instelling. Het gaat er daarbij niet om of een huwelijk goed of slecht functioneert. Zo is ook elke regering, of die nu goed functioneert of niet, van God omdat het gezag van de overheid door God is ingesteld.

Wil dat dan zeggen dat we de overheid die over ons is gesteld, te allen tijde en in alle omstandigheden moeten gehoorzamen? Ik denk dat er omstandigheden zijn waarin we dat niet moeten doen. Een voorbeeld daarvan vinden we al heel vroeg in de Bijbel, namelijk in het boek Exodus. 'Ook beval de koning van Egypte de vroedvrouwen der Hebreeuwse vrouwen, van wie de een Sifra heette en de ander Pua: Wanneer gij de Hebreeuwse vrouwen bij de bevalling helpt, dan moet gij goed toezien bij de verlossing; indien het een zoon is, dan moet gij hem doden, maar indien het een dochter is, mag zij blijven leven. De vroedvrouwen echter vreesden God en deden niet wat de koning van Egypte haar gezegd had, maar lieten de jongens in leven' (Ex.1:17). Een voorbeeld van burgerlijke ongehoorzaamheid vinden we in het boek Handelingen: 'En de hogepriester ondervroeg hen en zei: Wij hebben u ernstig bevolen niet te leren in deze naam; en zie, u hebt Jeruzalem met uw leer vervuld en wilt over ons het bloed van deze mens brengen. Petrus en de apostelen echter antwoordden en zeiden: Men moet God meer gehoorzamen dan mensen' (Hand.5:27-29). Hoewel het in dit voorbeeld niet over overheden, koning of keizer gaat, maar over religieuze leiders, is het principe duidelijk. Gaat een gebod van een overheid in tegen een gebod van God, dan dienen wij God de voorrang te geven in ons handelen.

Ten slotte

'Maar nú geheel anders!' was de titel van deze studie. U bent wellicht door het lezen tot de ontdekking gekomen dat het Bijbels geloof niet slechts een verstandelijke overtuiging is dat God bestaat en zondaars vergeeft, maar dat het ons hele wezen raakt: lichaam, ziel en geest!

